

Fra fucking samfund til fed fremtid.

Der skal en helt ny tankegang til, hvis vi skal løse de store voldsproblemer i Danmark. Vi skal ikke være moralsk fordømmende, men forsøge at forstå den logiske sammenhæng mellem børn og unges præmisser og deres handlinger.

Hvor vi før i tiden havde en stor mellemgruppe af velfungerende børn, en lille elitegruppe og en lille gruppe utilpassede børn, har vi nu to grupper: En stor gruppe velfungerende - og en stor gruppe utilpassede/kriminelle børn. Sidstnævnte gruppe er i denne tid genstand for megen debat og koster samfundet dyrt.

Alt for mange af vores børn har det skidt i dag....

- så skidt, at man på hospitalernes børneafdelinger er chokerede over det stadig stigende antal børn (især piger på 12-14 år), der bliver indlagt, fordi de har forsøgt selvmord - overdosis af Panodil.
- så skidt, at de i stigende antal (...og yngre og yngre) forsøger at flygte i stofmisbrug.
- så skidt, at de er ligeglade med deres liv - kører døds kørsel, springer rundt på toge, eksperimenterer med selvstrangulering til de mister bevidstheden.
- så skidt, at de skærer i sig selv for at overdøve den psykiske smerte.
- så skidt, at de sulter sig ihjel.
- så skidt, at de bare smadrer, stjæler, begår røveri, overfald og grov vold.
- så skidt, at de ikke evner at leve sig ind i deres ofres virkelighed.

Alt sammen tydelige symptomer på, at der er et eller andet rivende galt i det danske velfærdssystem.

Vores samfundsstruktur giver børn en svag og negativ identitet, dybe tilknytningsforstyrrelser og manglende empati.

Vores velfærdssamfund koster dyrt, rent menneskeligt. Vi betaler os fra ordentligt samvær med vores børn. Vores værdier har flyttet sig fra samvær til købt underholdning og statusobjekter. Materielt er vores unge rige, men følelsesmæssigt har de aldrig fået så lidt! Mange forældre klarer, af mange forskellige grunde, ikke at give omsorg og opdrage deres børn. Børnene sendes tidligt i vuggestuer, hvor der er dårlig normering, hvilket betyder, at pædagogerne har et stort sygefravær, hvilket medfører, at børnene skal forholde sig til mange voksne og ikke oplever den tilknytning og empati, som er livsnødvendig, hvis de skal vokse op med tillid til og forståelse for sig selv og andre. Vi ved jo allerede i vuggestuen, hvilke børn der senere vil blive de "dyre drenge" i samfundet. Der skal være ressourcer til at skabe den vigtige tilknytning i barnets første 3 leveår.

Efter vuggestuen kommer de fleste børn i børnehave, hvor de skal forholde sig til nye voksne, nye børn og et støjniveau, som forhindrer ro, fordybelse og udvikling af gode relationer. Der er fokus på, at børnehalebørn skal LÆRE i stedet for VÆRE. Daginstitutionerne skal nu opstille læringsmål, man skal systematisere, dokumentere og evaluere - hvilket selvfølgelig betyder mindre tid til børnene.

Fra børnehaven kommer børnene i skole og i fritidshjem/klub, hvor de igen skal forholde sig til mange nye mennesker. Rigtig mange af dem har ikke fået, hvad de skulle have følelsesmæssigt, og problemerne fortsætter i skolen. Her er det blevet lærernes job, ikke kun at undervise, men også at opdrage, drage omsorg og forsøge at vise eleverne, at det er muligt at skabe gode relationer. Mange lærere kører psykisk ned pga. det store pres, det er at stå overfor så mange børn, der mistrives. Samtidig står man som lærer med ca. 25 elever, der skal udvikles fagligt. Det faglige fokus i skolen betyder, at børnene udsættes for talrige tests og evalueringer. Mange får stemplet "dur ikke", hvilket blot er endnu et hak i selvværdet. (For at det ikke skal være løgn, har man nu i den nye karakterskala en "minus 3"- karakter. Man står ikke bare på 0, - man står i minus! Hvorfor mon det lige er skoler, der bliver sat ild til i denne tid?)

Vi har i en lang årrække fokuseret på børns intellektuelle udvikling og glemt, at de vigtigste forudsætninger for at lære er at have tillid til andre - og til sig selv. Mange af de gode pædagogiske bestræbelser skolen foretager sig, for at eleverne kan lære noget i skolen, er uden virkning, hvis de fundamentale forudsætninger ikke er til stede: Det nytter ikke noget at vore skoler i den grad skal fokusere på erhvervsrelateret udvikling og forsømmer den menneskerelaterede.

Vi skaber på denne måde en masse børn med et rigtig dårligt selvværd - børn, der mange gange i den tidlige barndom svigtes og "forlades". Børn, som ikke har haft mulighed for at skabe dybe relationer, og som har været omgivet af voksne, der hele tiden forsvinder ud af deres liv, bliver utrygge og såret/vrede. Hvordan kan et barn, der hele tiden "forlades" føle, at nogen gider dem, at de er noget værd? Mange børn vokser i dag op med værdier, der handler om: "Os mod de andre", "man må klare sig selv" og "det er vigtigt altid at være den bedste". Vi har en stor gruppe børn, der af frygt for svigt garderer sig med overlevelsestrategier, der handler om ikke at have brug for andre, - at bestemme selv, - absolut ikke lade andre bestemme over sig. Så enten finder man nogen, der føler på samme måde og laver bander - "fuck dem alle sammen" (aggressiv adfærd bygger på mindreværd, mindreværd og utryghed fører til vold) eller man "synliggør sig/tager kontrol" gennem selvmordsforsøg/anoreksi. Endnu en mulighed er virkelighedsflugt ved hjælp af stoffer eller alkohol.

Børn, som ikke tidligt lærer at knytte sig til andre i et varigt, dybt og intimt forhold udviser asocial adfærd. De drives af impulser, som skal tilfredsstilles "her og nu", magter kun overfladisk, kortvarig og ofte forsvarspræget kontakt til andre. De afreagerer på omgivelserne - eller ved selvdestruktion - når de bliver frustrerede.

Har et barn tilknytningsproblemer og manglende empati, oplever det ikke noget galt i at slå et menneske ned, der står i vejen for dets umiddelbare behovstilfredsstillelse.

Børn der forventer afvisning, må beskytte sig på alle fronter, må kontrollere, dominere og styre alt. Relationer må foregå på deres præmisser. Børn imiterer, så når de selv lider overgreb, vil de videreføre overgreb. Disse børn placerer ofte ansvaret for deres adfærd og følelsesmæssige

problemer uden for sig selv. De manipulerer gerne andre til at reagere følelsesmæssigt, for selv at være tilskuere. Det er en almindelig brugt måde at bearbejde problemer på, men med disse børn er vi ude i voldsomme følelsesmæssige udsving.

Det er ofte ikke tilstrækkeligt at tilbyde trygge rammer, da der ikke kun er tale om en reaktion på en forbigående krise, men en varig mangel på tilknytning.

Skal vi have bedre skoleresultater og færre psykiske og sociale problemer med de unge, skal der sættes ind i vuggestuer, børnehaver og skoler. Det koster samfundet store ressourcer at håndtere problemerne, når de ER opstået. (Rådet for Socialt Udsatte offentliggør i deres årsrapport, at regeringens strukturreform har ført til ringere vilkår for de socialt udsatte!)

Det er så vigtigt, at vores børn får kærlighed - at de føler sig elsket og ved, at vi ikke svigter dem. At de bliver set, hørt og respekteret - at de har tillid til os - og vi til dem. At de gennem opmærksomhed og anerkendelse får mulighed for at udvikle deres evner, og at vi voksne er gode nok som rollemodeller, så de unge ikke i uerfarenhed opfatter vold og aggression som styrke. Kun med kontinuerlige voksne omkring barnet, er det muligt at udvikle gensidig respekt - og respekt er en forudsætning for, at grænsesætning over for barnet fungerer.

Jeg hører eksperter og politikere, der forveksler symptombehandling med problemløsning. Hovedparten af løsningsmodellerne til bekæmpelse af vold og kriminalitet er tværtimod med til at øge problemerne. At man tænker i kontrol, straf og restriktioner - er en utidssvarende opfattelse: Hvis barnet er uartigt, slår eller er destruktivt, skal det straffes med slag. I dag ved vi, at vold avler vold - og alligevel drejer meget af snakken sig om, hvorvidt straffen til børn og unge skal sættes op, mere politi, fængsler, overvågningskameraer osv. Set med de unges øjne, er disse tiltag nærmest en krigserklæring - og fokus bliver "dem-mod-os" - en konkurrence i kampen om magt - en "leg" de er eksperter i *og alt for mange af dem har intet at tabe!*

Den åbenlyse konsekvens ved at lukke Pusher Street på Christiania (igen ved hjælp af voldelige voksne rollemodeller(!)) er bandekampe om, hvem der nu skal sidde på stofmarkedet - og åbne skuddramaer i gaderne er resultatet. På gaden er det ofte også hårdere stoffer, der tilbydes, mens man på Christiania i det mindste gjorde en kæmpe indsats i kampen mod de hårde stoffer.

Vi har i årevis sparet på børne- og ungeområdet og gør det stadig, og nu mærker vi konsekvenserne. Vores samfundsstruktur kræver mere end nogensinde, at vi investerer i at udvikle vores børn til velfungerende mennesker.

Det vigtigste i den aktuelle situation er at komme i dialog med de unge, der af den ene eller anden grund er kommet skævt ind på deres liv. Dette kræver en omfattende indsats fra et *tilstrækkeligt* antal kvalificerede og kompetente socialarbejdere. Hvad de unge har brug for er ligeværdighed (ikke at forveksle med jævnbyrdighed) og for at føle, at de har indflydelse på og kontrol over deres liv.

Vi uddanner folk til at lære børn og unge om Konfliktløsning. Man skal lytte til hinanden, og forstå hvilken oplevelse den anden part har af konflikten. Hvordan skal vi lære de unge at løse problemer på en konstruktiv måde, når de ustandselig bliver præsenteret for politikere, der ikke viser den mindste evne til at samarbejde om et bedre samfund, - som ikke evner at lytte til hinanden, som finder hinandens svagheder og nedgør hinanden i stedet for at samarbejde positivt og konstruktivt.

Hvordan kan vi tro på, at vores børn og unge kan udvikle fantasi og være med til at skabe et menneskeværdigt samfund, når vores nyhedsmedier næsten udelukkende beskæftiger sig med død, vold, mord, krig, jordskælv, oversvømmelse, sult osv.? Sensationsaviserne opfører sig dybt uansvarligt, når de holder fast på, at de "bare beskriver virkeligheden" (Ekstra Bladet). De beskriver kun en del af virkeligheden - den voldelige - og fralægger sig ethvert ansvar for deres påvirkning af de unge. Hvordan skal børnene få ideer til at skabe sjove, flotte og eventyrlige ting, når de aldrig bliver præsenteret for de fantastiske ting, som også skabes rundt omkring i verden.

I Danmark kigger vi jo meget til Amerika - bruger dyrt købte amerikanske modeller til hvad som helst - til trods for at vi ved, at volden stiger og stiger, og at Danmark kan komme til at imitere Amerika - med nogle års forsinkelse. Vil vi blive nødt til at kropsvisitere vores børn, inden de kommer ind på skolerne? Vil vi opleve skuddramaer i danske skoler - og se morderne hyldet og udnævnt til helte på Internettet?

Hvordan forebygger vi disse tilstande? En langt bedre normering i vuggestuer(1:2), børnehaver(1:3) og skoler(1:9) ville være en begyndelse!

Vi skal gøre det eftertragtellesværdig at uddanne sig til pædagog/lærer og på disse uddannelser prioritere udvikling af selvværd/selvtillid, empati, kreativ konfliktløsning og menneskelig relation/interaktion. Vi skal give pædagoger og lærere, som i høj grad er medvirkende til at forme børnenes og de unges fremtid, en ordentlig løn, der svarer til det ansvar, der følger med dette arbejde.

Hvordan får vi råd til det?

Hvordan har vi råd til at *lade være* med at investere i fremtiden?

Hvis vi gennemfører denne nye normering, vil vi spare penge på:

- Hospitalernes børneafdelinger, fordi færre vil forsøge selvmord
- Psykiatriske afdelinger.
- Overvågning.
- Politi.
- Specialskoler.
- Behandlingsinstitutioner.
- Plejefamilier.
- Fængselsvæsenet.
- Udbedring af hærværk.
- Opsøgende arbejde.
- og mange, mange andre steder i det sociale system.

(Det koster i øjeblikket én million årligt at have en person fængslet eller på institution !).

Hilsen Ilse Hein, ilseheinh@hotmail.com